

Alastair Reynolds
BEDUGNĖS MIESTAS,
ANTRA KNYGA

Mokslinės fantastikos romanas

Geriausias metų MF romanas Anglijoje!!
BRITISH SF AWARD FOR BEST NOVEL!

Profesinė garbė verčia Tanerį Mirabelį, ginklų specialistą ir buvusį apsauginį, žūtbūt surasti ir sunaikinti Ardžentą Raiviką, kuris žiauriai nužudė Tanerio bosą bei jo žmoną. Nors ir pakliuvęs į ultrų nagus ir praleidęs žvaigždėlaivyje 15 anabiozės metų, Mirabelis atsiduria Geltakmenyje, Bedugnės mieste. Čia jis patenka į tokią Mišinio maro sudarkytą realybę, jog net ima abejoti ar išsaugosiąs sveiką protą. Juolab kad greitai suvokia, jog tikriausiai yra specialiai užkrėstas nanotechnologiniu sektantų virusu, o jo delnuose atsiveria kruvinos stigmos...

Iš anglų kalbos vertė BRONIUS BRUŽAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
360 tomas. Serija įkurta 1990m.

Alastair Reynolds - CHASM CITY
New York, Ace books, 2003

Copyright © by Alastair Reynolds, 2001

Cover art copyright © Max Bertolini, 2005

Vertimas į lietuvių kalbą © leidykla "Eridanas", 2006

Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

21

Galiausiai atsibudau. Užlietas auksinės ryto šviesos, kuri plūdo į Zebrės kambarį, mintyse atgaminau sapnus, bet po kurio laiko nustumiau juos į sąmonės užkaborį ir apžiūrėjau sužeistą koją.

Per naktį gydytojas atliko stulbinantį darbą pasinaudojęs tokiu pažangiu medicinos mokslu, apie kokį žmonės iš Skajaus Persvaros galėjo tikrai svajoti. Žaizdą dengė balzgas ataugintos odos lopinys, įgavęs žvaigždės formą. Jaučiausi sveikas fiziškai, bet ne psichologiškai: mano smegenys atsisakė susitaikyti su tuo, kad koja vėl gebės vykdyti jai skirtas funkcijas. Pakilau nuo kušetės ir atsargiai, nerangiai žingsniuodamas nusigavau iki artimiausio lango. Kol laviravau per nelygias pakopines grindis, baldai paslaugiai traukėsi man iš kelio.

Dienos, tiksliau, to paros meto, kuris Bedugnėje atstojo dieną, šviesoje, gigantiška properša, žiojinti miesto viduryje, atrodė dar arčiau. Vien į ją pažvelgus, apsvaigdavo galva. Nesunku įsivaizduoti, kaip toji ertmė viliojo kolonistus, atvykusius į Geltakmenį robotų

įščiose arba pirmaisiais, vėliau sukurtais, nepatvariais žvaigždėlaiviais. Kai susiklostydavo palankios sąlygos, šiltos atmosferos tumulai, virstantys iš prarajos, buvo matomi netgi iš kosmoso.

Nežinau, kaip jie nusigavo į čionykščius kraštus, - visureigiais ar kateriais, perskrodusiais debesų sluoksnius, - bet pirmasis žvilgsnis į bedugnę turėjo atimti žadą. Prieš tūkstančius amžių kažkas sužeidė planetą, ir milžiniška atvira žaizda nesugijo net iki mūsų laikų. Sklido gandai, esą trapiuose, nuo aukšto slėgio apsaugančiuose, skafandruose pasislėpę nar-suoliai nusileido į gelmes ir ten aptiko lobius, kurių užtektų, norint įkurti imperijas. Jei ir taip, jie turtais nesišvaistė. Tačiau tokios smulkmenos neatbaidė kitų nuotykių ieškotojų bei avantiūristų. Pastarųjų gyvenvietė po truputį ėmė panėšėti į tai, kas vėliau tapo šiuo miestu.

Visuotinai pripažinta teorija, aiškinanti pragramės atsiradimą, neegzistavo, nors aplinkinė kaldera, kuri saugojo Bedugnės miestą nuo vėtrų, galingų potvynių ar atslenkančių meta-no-amoniako ledynų, užuominomis bylojo apie katastrofą, įvykusią tokioje netolimoje praeityje, - žinoma, skaičiuojant, pagal geologinių

procesų trukmę, - kad jos padarinių neišnaikino nei dūlėjimas, nei tektoniniai pokyčiai. Geltakmenis turbūt praskriejo visai šalia kaimynės, dujų milžinės, išspjovusios savo energijos srautus tiesiai į planetos šerdį. O praraja įkūnijo angą, pro kurią toji energija pamažu sruvo atgal į kosmosą. Tačiau ertmę pirmiausia turėjo kažkas išrausti. Vienos teorijos teigė, neva į plutą įsirėžė miniatiūrinės juodosios skylės arba kvarkų dalelės, bet niekas nežinojo, kas iš tiesų atsitiko. Neutrūko ir gandų bei pramanų: pavyzdžiui, apie nežemiškas būtybes, įsikusias po pluta, arba įrodymus, liudijančius apie dirbtinę bedugnės prigimtį. Galbūt mums svetimi, protingi padarai atsibeldė į Geltakmenį dėl tos pačios priežasties kaip ir žmonės? Gal jie panūdo iš kiaurymės išsiurbti energiją ir chemines medžiagas? Pro langą aiškiai mačiau čiuptuvų pavidalo vamzdžius, kurie nuo miesto nutįso į garuojančią ryklę nelyginant godūs pirštai.

- Neapsimesk, kad panorama nepadarė tau įspūdžio, - tarė Zembrė. - Dėl šio vaizdo kai kurie žmonės pasiryžę žudyti. Jei atvirai, aš turėjau pažįstamų, kurie žudė.

- Tai manęs nestebina.

Moteris įėjo į kambarį be jokio garso. Iš pir-

mo žvilgsnio, ji atrodė nuoga, bet geriau įsižiūrėjęs, supratau, kad Zabrę dengė perregima, tarytum iš dūmų pasiūta suknelė.

Rankose ji laikė išskalbtus ir tvarkingai sulankstytus vienuolių drabužius.

Dabar pastebėjau, jog namų šeimininkė nepaprastai liesutė. Po melsvai pilka suknelės plėvele odą vagojo juodi dryžiai, atkartojantys jos išlinkius, užtamsinę genitalijų sritį. Juostos vienu metu prislopino ir paryškino kūno vingius, todėl Zabrės išorė, rodė, kisdavo sulig kiekvienu žingsniu. Į standžią kasą surišti plaukai siekė strėnas. Ji judėjo lyg baletų šokėja: smulktės, kanopas primenančios pėdos veikiau bandė prilipdyti moterį prie grindų nei išlaikyti kūno svorį. Akivaizdu, kad nutarusi įsitraukti į Žaidimą, ji greitai taptų įgudusia medžiotoja. Juk mane aptiko, nors viso labo tenorėjo sugadinti priešams pramogą.

- Planetoje, iš kurios esu kilęs, - atsiliepiu, - tavo išvaizda atrodytų provokuojanti.

- Na, čia ne Skajaus Persvara. - Ji padėjo aparatus ant kušetės. - Ir netgi ne Geltakmenis. Skliaute daugiau ar mažiau elgiamės, kaip užsigeidžiame. - Zabrė paglostė delnais savo klubus.

- Atleisk dėl nemandagaus klausimo, bet... ar tu tokia gimei?

- Nieko panašaus. Aš ne visada buvau moteris - nori tikėk, nori ne - ir abejoju, ar ja liksiu visą gyvenimą. Anksčiau mane vadino ne Zebre. Kam magėtų iki mirties vargti su vienu kūnu ir tapatybe?

- Nežinau, - rinkdamas žodžius atsakiau. - Skajaus Persvaroje dauguma žmonių neturi jokios galimybės save modifikuoti.

- Tikriausiai todėl, kad visą laiką paaukoja naikindami vieni kitus.

- Tu pernelyg supaprastinai mūsų istoriją, bet nuo tiesos nenutolai. Beje, ką iš viso esi girdėjusi apie mano planetą? - nuo tada, kai moteris išdygo kambaryje, ne pirmą kartą prisiminiau gąsdinantį sapną apie stovyklą džunglėse. Mintyse teberėgėjau, kaip į mane žvelgė Gita. Kahuelos žmona ir Zebė tarpusavyje nedaug ką turėjo bendra, tačiau, apsnūdusiomis akimis spoksodamas į naująją pažįstamą, jos išorėje lengvai įžiūrėjau kai kuriuos Gitos bruožus: liauną sudėjimą, iškilus skruostikaulius, tamsius plaukus. Zebė buvo savaip graži, tačiau keistesnė už visus kitus padarus, ne vien žmones, su kuriais man teko tūnoti viename kambaryje.

- Pakankamai, - atsakė ji. - Tarp mūsų nesitinga tokių, kurie iškrypėliškai domisi tavo namais. Jie mus ir žavi, ir gąsdina.

Galva kryptelėjau į sienoje užstrigusius žmones, kuriuos vakar palaikiau meno kūrinium.

- Šitų likimas man kelia didesnę siaubą.

- Taip, žinoma. Kraupiausi laikai jau praėjo. Dabar gyvenantys nepatyrė skaudžiausių maro smūgių. - Zebros artumas mane pirmą sykį sujaudino. - Palyginti su maru, karas - itin keistas ir svetimas dalykas. Juk mes buvome priversti grumtis su savo miestu ir kūnais.

Suėmiau jos ranką, priglaudžiau prie krūtinės.

- Kas tu esi, Zebre? Ir kodėl nori man padėti?

- Argi mes to neaptarėme vakar?

- Taip, bet... - jaučiau, jog mano balse skamba abejonė. - Jie mane vis dar persekioja, ar ne? Medžioklė neužsibaigė vien todėl, kad persikėliau į Skliautą.

- Kol liksi čia, tau niekas negrės. Mano kambariai ekranuoti, todėl jiems nepavyks atsekti tavo implanto. Be to, Žaidimas niekada nevyksta Skliaute. Dalyviai nė kiek netrokšta atkreipti į save aplinkinių dėmesį.

- Turėsiu čia lindėti iki gyvenimo pabaigos?

- Ne, Taneri. Tik porą dienų, kol nuslops šurmulys. - Ji ištraukė ranką, kurią laikiau, ir paglosčiusi mano galvos šoną aptiko implanto gumbelį. - Veiverlio įkištas siūstuvus nustos veikti po penkiasdešimt dviejų valandų. Štai kaip jie žaidžia.

- Po penkiasdešimt dviejų valandų? Tai viena iš Veiverlio minėtų taisyklių?

Zebrė sulinksėjo.

- Žaidimo dalyviai, be abejo, išmėgino įvairiausias trukmes.

Tiek laiko sėdėti vienoje vietoje paprasčiausiai negalėjau. Raiviko pėdsakai ir taip gana ataušę. Jei delsiu dar dvi dienas, jis galutinai pranyks iš akiračio.

- Kam išvis reikalingas tas Žaidimas? - paklausiau mintyse spėliodamas, ar jos ir Chuanos - vaiko, kurio rikša važinėju - atsakymai sutaps.

- Skliauto gyventojams nuobodu, - atsakė Zebrė. - Dauguma iš čionykščių yra pomirtin-gieji. Netgi dabar, net ir maro suterštoje aplin-koje, mirtis mūsų beveik nejaudina. Na, per septynerius metus giltinė šiek tiek priartėjo, bet negąsdina mūsų taip kaip įprastų mirtingų-jų. Tas tylus kuždesys, raginantis nedelsiant

kažko griebtis, nes rytoj gali būti per vėlu... mes jo tiesiog negirdime. Per du šimtus metų Geltakmenio visuomenė beveik nepasikeitė. Kam kurti rytdienos šedevrą, gal po penkiasdešimties metų sumąstysi ką nors geresnio?

- Suprantu. Bent jau iš dalies. Visgi dabar padėtis kiek kitokia. Argi maras vėl nepavertė jūsų mirtingaisiais? Aš maniau, kad jis sugadino terapines jūsų priemones, išvedė iš rikiuotės ląstelines mašinas.

- Teisingai. Medi-mašinoms liepėme susinaiškinti, pavirsti dulkėmis, antraip jos būtų mus nudaigojusios. Tuo neapsiribojome. Genetinių technologijų irgi teko atsisakyti, kadangi jos rėmėsi medi-mašinomis, kurios prisidėjo prie DNR korekcijų. Dėl to problemų neturėjo tik žmonės, iš tėvų paveldėję kraštutinio ilgamažiškumo genus, bet jų tėra mažuma.

- Kiek pastebėjau, nemirtingumo atsisakė ne visi.

- Taip, ne visi... - ji trumpam nutilo, tarsi mėgindama surikiuoti mintis. - Hermetikai savo organizmuose išsaugojo mašinas, kurios nenuilstamai šalina ląstelėms daromą žalą. Užtat jie negali laisvai klajoti po miestą. Išlipę iš neštuvų, tie žmonės privalo tūnoti patalpose, išvalytose nuo maro sporų. Net ir tuomet

jie neišvengia rizikos.

Nudelbiau Zebrę vertinančiu žvilgsniu.

- Tu ne hermetikė. Vadinasi, nesi ir nemirtinga?

- Ne, Taneri... viskas ne taip paprasta.

- Gal paaiškintum?

- Po maro kai kas iš mūsų atrado naujoviškus metodus, kurie suteikė galimybę išlaikyti medi-mašinas - bent jau didžiumą - ir be jokių suvaržymų klaidžioti po miestą. Aš kalbu apie tam tikrus vaistus... įvairialypio poveikio narkotiką. Niekas nenutuokia, kaip jis gaminamas, bet atitinkamos dozės apsaugo medi-mašinas nuo maro ir gerokai susilpnina šio sporas, kurios patenka į mūsų kūnus.

- Tie narkotikai... kokie jie?

- Netikiu, jog tau knieti analizuoti jų savybes.

- Tarkim, mane irgi sudomino nemirtingumas.

- Tikrai?

- Hipotetiškai.

- Taip ir maniau, - giliamintiškai linktelėjo Zebrė. - Tavo planetoje nemirtingumas prilygsta beprasmiškai prabangai, ar ne?

- Tiems, kurie kilo ne iš mumijų.

- Mumijų?

- Taip vadinome "Santjago" keleivius, kuriuos gabenome sušaldytus. Jie buvo nemirtingi. Priešingai negu įgulos nariai.

- Vadinome... gabenome? Kalbi taip, lyg būtum skridęs kartu.

- Netyčia leptelėjau. Esmė ta, kad siekti nemirtingumo neverta, jei per artimiausią dešimtmetį tave gali nušauti ar susprogdinti. Be to, ultrų užsikeltos kainos - ne mūsų kišenei.

- Ar tu, Taneri Mirabelai, pats norėtum tapti nemirtingas? - staiga ji mane pabučiavo ir atšlijusi įsispigino į akis, panašiai kaip Gita iš sapno. - Aš ketinu su tavimi pasimylėti, Taneri. Jautiesi pritrenktas? Tau nederėtų stebėtis. Esi patrauklus vyras ir kitoks nei aplinkiniai. Nesiveli į mūsų žaidimus - netgi jų nesupranti, - nors nujaučiu, kad būtum puikus lošėjas, jei tiktai užsimanytum. Nė nežinau, ką apie tave galvoti.

- Aš susidūriau su tokia pačia problema, - atsakiau. - Mano praeitis skendi migloje.

- Graži frazė, bet neoriginali.

- Atleisk.

- Bet tai tiesa, ar ne? Veiverlis pasakojo, jog tave skenuodamas neaptiko jokių ryškesnių

prisiminimų. Minėjo, esą tuo momentu jautėsi, lyg bandytų sulipdyti dužusią vazą. Ne, sakė kitaip - lyg bandytų sulipdyti kokių trijų vazų šukes, bet nežinotų, kuriai iš trijulės kuri dužena priklausė.

- Viskuo kalta atitirpimo amnezija, - paaiškinau.

- Gal ir taip. Pasak Veiverlio, tavo galvoje - tikra netvarka, kuri negali būti vien dėl amnezijos... Tiek to, pakeiskime temą.

- Sutinku. Bet tu dar nepaporinai apie narkotikus.

- Kodėl jie tave taip domina?

- Nes man regis, jau esu su jais susidūręs. Tu šneki apie Išsvajotą Eliksyrą, teisingai? Tavo sesuo prarado gyvybę, nes tyrinėjo, iš kur jis atsirado?

Zebrė atsiliepė ne iš karto.

- Tas apsiaustas... jis ne tavo?

- Ne. Įsigijau iš vieno geradarijo. Kaip jis su tuo susijęs?

- Aš galvojau, jog mėgini iškrėsti man šunybę. Bet tu tikrai nieko nežinai apie Išsvajotą Eliksyrą?

- Apie jį išgirdau vos prieš porą dienų.

- Tuomet tau vertėtų sužinoti dar kai ką....

